

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden doğan ve kadınların toplumdaki ikincil konumlarına dayanarak kadınlara uygulanan her türlü şiddet eylemi ya da tehditidir. Kadına yönelik şiddet, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya acı veren/verebilecek her türlü eylemdir. Kadına yönelik şiddetin en yaygın biçimleri şunlardır:

-kaba kuvvetin bir korkutma, sindirme ve cezalandırma aracı olarak kullanıldığı fiziksel şiddet;

-kadınların ruh sağlığında ve duygularında derin tahribat yaratan psikolojik şiddet;

-herhangi bir kişinin, kadının rızası olmaksızın ev ya da işyeri dâhil herhangi bir ortamda kadına karşı cinsel içerikli eylemde bulunması ya da buna kalkışması, istenmeyen cinsel ifadeler kullanması ya da baskı yoluyla kadının cinselliği üzerinde dayatmada bulunduğu cinsel şiddet;

-kadınların gereksinim duyduğu ekonomik olanaklardan mahrum bırakılması, ekonomik kaynakların ve paranın üzerimizde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak düzenli bir şekilde kullanılması anlamında ekonomik şiddet;

-sözlü, yazılı olarak ya da herhangi bir iletişim aracını kullanarak kadınları fiziksel veya psikolojik açıdan korkmuş ve çaresiz hissettiren, güvenliğinden endişe duymasına neden olan her türlü tutum ve davranış olarak tek taraflı ısrarlı takip;

-kadınların insan tacirleri tarafından zorla çalıştırılması, hizmet ettirilmesi, fuhuş yaptırılması, esaret altına alınması ya da vücudundaki organları vermesi için tehdit, baskı, zor kullanılarak veya çaresizliğinden yararlanma ve aldatma ile kaçırılarak ülke dışına ya da ülke içinde başka bir yere götürülmesi olarak tezahür eden kadın ticareti;

-kadınların sevgilisi, partneri olan kişinin kadınlara karşı fiziksel, cinsel, psikolojik ve dijital şiddet içeren davranışlarda bulunması olarak flört şiddeti;

-kadınların internet, cep telefonları vb. dijital medya araçlarıyla ısrarlı takip edilmesi ile onlara psikolojik, cinsel veya ekonomik zarar vermeyi amaçlayan saldırılar biçimindeki dijital şiddet;

-kadınlara iş yerinde bir veya birden fazla kişi tarafından diğer kişi ya da kişilere, üstleri, eşit düzeyde çalışanlar ya da astları tarafından sistematik biçimde uygulanan her tür kötü muamele, tehdit, şiddet, aşağılama vb. davranışlar olarak mobbing.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayınlanan bir rapora göre (Violence Against Women, 2021) dünya genelinde kadınların yaklaşık 3'te 1'i (%30) yaşamları boyunca fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Dünya genelinde, 15-49 yaş arası bir ilişki içinde olan kadınların neredeyse üçte biri (%27) yakın partnerleri tarafından bir tür fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz bırakıldıklarını bildirmektedir.

Cinsiyetçi bir suç olarak kadınlara yönelik şiddeti besleyen en önemli etmenlerden biri cezasızlık politikasıdır. Cezasızlık politikası iki açıdan ele alınmalıdır.

İlki, kadınların çeşitli nedenlerle adli makamlara başvuru yapamaması nedeniyle oluşan fiili cezasızlık halidir. Adalet mekanizmasına olan güvensizlik, hakkaniyetli bir karar çıkmayacağından duyulan endişe, bürokratik engeller, kadının geçmişinin ve özel hayatının sorgulanması, suçlanması, mağdur kadının inandırıcılığını sorgulayan eril tavır, avukat desteğine erişememe, yoksulluk vb. fiili cezasızlık konusunda etkili olan hususlardır.

Cezasızlığın kurumsallaşmış hali, ikinci vahim cezasızlık biçimidir. Bu cezasızlığın temelinde kadın haklarını tüm boyutlarıyla koruyan bir yargı sistemimizin olmaması yatmaktadır. Cezasızlığın kurumsallaşmış halinin görünümüleri ise şunlardır: mevcut yasaların kadın haklarını korumak konusundaki eksiklikleri, yasalarda güvence altına alınan mevcut hakların bile gerçek hayatta uygulanmaması, soruşturma ve kovuşturma aşamasında uyulması gereken uluslararası hukuk standartlarına uyulmaması, etkili bir soruşturma yapılmaması ve delillerin toplanmaması, mağduru haklarının merkeze alınmaması, yargılamaların uzun sürmesi, şiddet failinin tutuksuz yargılanması, kolluğun kimi durumlarda pasifliği, derhal harekete geçmeyişi, kadınların ihtiyacı olan koruyucu ve önleyici tedbirlerin verilmemesi -geç verilmesi- yetersiz verilmesi, verilen tedbir kararını ihlal eden şiddet failine zorlama hapsinin uygulanmaması, mağduru yalnızlaştırmak için dosyalarda gizlilik kararlarının verilmesi, kadın hakları örgütlerinin müdahillik taleplerinin reddedilmesi, yargılama neticesinde şiddet failinin sembolik cezalarla cezalandırılması, verilen cezaların uygulanmaması, hapis cezasının cüzi bir kısmının infaz edilmesi, verilen hapis cezalarının seçenek yaptırımlara çevirerek sonuç itibarıyla hiçbir yaptırıma dönüşmemesi, iyi hal ve haksız tahrik indirimleri vb.

Bu bağlamda, kadına yönelik şiddet suçlarında cezasızlık politikalarının önüne geçebilmek için üretilmesi gereken politikaların tespiti, cezasızlık sorunu bağlamında yargı ve kolluk mekanizmalarında gerekli dönüşümlerin sağlanması için atılması gereken adımların tespiti ve mevzuatın cezasızlık politikalarına izin vermeyecek biçimde güncellenmesi hedefiyle Anayasa'nın 98, içtüzüğün 104. ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırılması açılmasını arz ederim. 05.10.2023

U. J.
Ulku Goknozer
Eskişehir Mv.

Kadim Durmuş
Tokat Mv.

GİZEM ÖZCAN
CHP MUĞLA MİLLETVEKİLİ

Semra DİNÇEK
Ankara Mv.

Orhan SENER
Adana Mv.

Maralhanç
Maralhanç

Av. Dr. M. Serap TAYHAN
Diyarbakır
CHP
1923
KURUMSAL KAYIT

Semra Erdem Kılıç
İzmir Mv.

Ayhan BAKUT
Adana Mv.

235 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 HAZİR KARASU	Sivas anı	
2 Orhan Sarı	Bursa mu	
3 JALE NURSÜLÜ	ESKİŞEHİR Mu.	
4 A. Tuncay DİZKAN	İzmir mu.	
5 Seyit Torun	Ordu Mu.	
6 Mehmet Tanal	Sakarya Mu.	
7 Mahir POLAT	İzmir	
8 Serkan İLAKI	Boluskesir	
9 Vee di. Arıduy	Kırklarel mu	
10 Özgür ÇAYLAK	Canakkale Mu	
11 Bekir Başereng	Malisa	
12 İnan Akpınar	Konya	
13 Oka Kırnarp	Ankara	
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

